

KS-1
25.02.2019

RADNY
WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
TADEUSZ TOMASZEWSKI

Poznań, 25 lutego 2019 r.

Szanowny Pan
Marek Woźniak
Marszałek
Województwa Wielkopolskiego

INTERPELACJA

Szanowny Panie Marszałku,

na mocy artykułu 23 ustawy o samorządzie województwa z dnia 5 czerwca 1998 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 913 z późn. zm.) składam interpelację **w sprawie zakupu działki w miejscowości Grzybowo dla Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy.**

Gród w Grzybowie będący w opiece Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy jest jednym z ciekawszych obiektów związanych z naszą narodową przeszłością. Jest jednym z ważniejszych miejsc, gdzie tworzyły się zręby Polski. Gród będący największym tego typu obiektem z czasów Mieszka I i Bolesława Chrobrego stanowi widomy element krajobrazu historycznego na trwałe wpisany we współczesną przestrzeń krajobrazową i urbanizacyjną. Gród jako trwała forma terenowa o walorach historycznych podlega ochronie i jest miejscem pamięci oraz edukacji historycznej wzmacniając naszą narodową tożsamość.

W bezpośrednim zapleczu grodu, przy jego południowej krawędzi znajduje się teren zadrzewiony, silnie zakrzaczony i porośnięty trawą. W partii zachodniej (północno-

zachodniej) obszar ten jest podmokły i często (przy wyższym stanie wody) zalewany. Jest także miejscem porzucania śmieci, rzadko odwiedzanym przez człowieka.

Obszar ten (działka nr 277/5 o powierzchni ok. 1,6 ha) należy do Spółdzielni Produkcji Rolnej Wódki-Grzybowo i jest obecnie nieco zaniedbanym nieużytkiem. Jesienią 2017 roku silne wiatry przewróciły kilka drzew na tym terenie. W powstałych wykrotach ujawniła się ceramika wczesnośredniowieczna, a także kości zwierzęce, kamienie, spalenizna. Świadczy to niezbicie, iż w przeszłości teren ten użytkowany był jako osada, miejsce ściśle związane z grodem.

Muzeum planując wykupić wspomnianą działkę pragnie objąć ochroną i nadzorem konserwatorskim ten obszar. Bezwzględnie teren ten powinien być miejscem badań archeologicznych. Ujawnienie i dokładne określenie (na podstawie interdyscyplinarnych badań terenowych i gabinetowych) zarówno chronologii, zasięgu jak i funkcji oraz wzajemnych relacji gród-osada staje się jednym z ważniejszych problemów badawczych dla okresu wczesnego średniowiecza.

Gród w Grzybowie (jak wskazują dotychczasowe badania) charakteryzuje się dużą powierzchnią (będącą rezultatem znaczącej akcji budowlanej) i nieproporcjonalnie małym zapleczem osadniczym. A co za tym idzie potencjał demograficzny w regionie grzybowskiem wydaje się być niezwykle słaby. Kim byli, gdzie mieszkali budowniczo grodu, a także ci, którzy pracowali na rzecz grodu? Dla wspomnianych zagadnień badania osady mogą być kluczowe. Jednocześnie teren ten objęty merytoryczną opieką przez Muzeum i leżący w sąsiedztwie znaczącego ośrodka archeologicznego, jakim jest Instytut Archeologii UAM, stwarza możliwość uformowania poligonu badawczego. Problem badawczy, zagadnienia naukowe to jeden z ważniejszych aspektów związanych z osadą – działką nr 277/5, ale nie jedyny.

Przejęcie działki przez Muzeum stwarza także ogromne możliwości ekspozycyjne i edukacyjne. Gród jako miejsce wyjątkowe powinien zachować postać jaką zastaliśmy. Po wybudowaniu stojącego już pawilonu muzealnego nie powinniśmy w sposób stały ingerować w wygląd grodu. Powinniśmy unikać agresywnej współczesnej architektury i nie wkraczać na teren majdanu. Obszar ten powinien być jedynie miejscem spotkań historycznych, artystycznych i miejscem pojawiających się ekspozycji plenerowych obrazujących historię grodu. Natomiast wspomniany obszar (dz. 277/5), po przebadaniu, stanie się naturalnym zapleczem muzealnym umożliwiającym zagospodarowanie na potrzeby ekspozycji i turystyki. Rekonstrukcja wczesnośredniowiecznych obiektów i odpowiednie zaprojektowanie stwarza wyjątkowe miejsce gdzie możliwa jest realizacja działań w zakresie archeologii

doświadczalnej (jak np. wypalanie naczyń, wytop i przeróbka żelaza), ale też prezentacji codziennych zajęć ludności wczesnego średniowiecza.

Po kilku latach funkcjonowania Rezerwat Archeologiczny Gród w Grzybowie odczuwa potrzebę poszerzenia bazy magazynowej – na potrzeby gromadzenia sprzętu do zajęć edukacyjnych, a także sprzętu gospodarczego. Przejęcie obszaru, o którym mowa, daje możliwość stworzenia takiej bazy gospodarczo-magazynowej. Innym problemem jest też brak punktu gastronomicznego czy choćby kilku miejsc noclegowych. Tego rodzaju obiekty przyciągają turystów i dają możliwość zatrzymania ich na dłużej. Sam gród, jak i obszar w jego bezpośrednim sąsiedztwie, są oddalone o kilkaset metrów od zabudowy współczesnej wsi Grzybowo. Stwarza to dogodną sytuację by chronić krajobraz kulturowy, zachowując nieprzekształcony obraz pozostałości wczesnośredniowiecznego grodu. Otaczające pola, łąki, zadrzewienie to wspaniała enklawa przyrodnicza, która również powinna podlegać ochronie. To fragment nieprzekształconego, pozbawionego współczesnej zabudowy krajobrazu charakterystycznego dla tej części Wielkopolski.

Objęcie opieką wspomnianej działki przez Muzeum umożliwi stworzenie strefy ochrony kulturowej i krajobrazowej.

Wobec powyższego proszę pana Marszałka o odpowiedź na następujące pytania:

1. Czy pan Marszałek podziela pogląd o potrzebie zakupu wyżej wymienionej działki wynikającej z uwarunkowań archeologicznych i funkcjonalnych Grodu Grzybowo?
2. Kiedy w powyższej sprawie wpłynął ze strony Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy do Urzędu Marszałkowskiego stosowny wniosek o wykup działki nr 277/5 w Grzybowie?
3. Jakie działania podjęły dotychczas w sprawie ewentualnego zakupu działki departamenty Urzędu Marszałkowskiego?
4. Kiedy zdaniem pana Marszałka będzie można przystąpić do procedury zakupu wyżej wymienionej działki przez Województwo Wielkopolskie?

Z poważaniem,

